

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 3 kwietnia 2009 r.

NK.II.0911-10/217/09

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn.zm.)

stwierdzam nieważność

§ 3, § 4, § 5, § 6 uchwały Rady Miejskiej w Jaworzynie Śląskiej nr XXVIII/12/09 z dnia 24 lutego 2009 r. w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Jaworzyna Śląska z powodu istotnego naruszenia art. 12 ust. 1, ust. 2, art. 14 ust. 5, art. 18 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.).

Uzasadnienie

Na sesji dnia 24 lutego 2009 r., działając na podstawie art. 12 ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym, Rada Miejska w Jaworzynie Śląskiej podjęła uchwałę nr XXVIII/12/09 w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Jaworzyna Śląska. Uchwała ta wpłynęła do organu nadzoru dnia 4 marca 2009 r.

Podejmując przedmiotową uchwałę, w podstawie prawnej do jej podjęcia Rada wskazała m in. art. 12 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zgodnie z którym rada gminy ustala, w drodze uchwały, dla terenu gminy (miasta) liczbę punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży, a także art. 12 ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, stanowiący iż rada gminy ustala, w drodze uchwały, zasady usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Rada Miejska w § 3 przedmiotowej uchwały postanowiła, że „W punkcie sprzedaży alkoholu w widocznym miejscu umieszcza się aktualne zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych”. Z kolei w § 4 uchwały postanowiono, że „W punktach sprzedaży umieszcza się informację o: 1) zakazie sprzedaży alkoholu osobom nietrzeźwym, osobom nieletnim, na kredyt i pod zastaw, 2) zakazie spożywania alkoholu poza placówką handlową w jej najbliższej okolicy”. Tymczasem zasady usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, o których mowa w 12 ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, mają określać geograficzne położenie punktów względem innych obiektów użyteczności publicznej (jak np. szkoły, przedszkola, zakłady pracy), jak też innych obiektów, które rada gminy uznaje za zasługujące na szczególną ochronę. Rada gminy nie posiada jednak kompetencji do określania, jakie warunki muszą spełniać punkty sprzedaży napojów alkoholowych, ani do nakładania na podmioty je prowadzące dodatkowych obowiązków, takich jak np. wymienione w § 3 i § 4 przedmiotowej uchwały. Rada w § 5 uchwały postanowiła także, że „1. Zezwolenia na jednorazową sprzedaż napojów alkoholowych mogą być wydawane tylko w związku z organizowaniem imprez rekreacyjnych. 2. Przedsiębiorca ubiegający się o wydanie jednorazowego zezwolenia dołącza do wniosku pisemną zgodę organizatora imprezy na sprzedaż napojów alkoholowych, z podaniem miejsca sprzedaży i czasu trwania imprezy. 3. Miejsca sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na podstawie jednorazowych zezwoleń mogą być usytuowane wyłącznie w wydzielonych punktach na terenie obiektów przewidzianych do odbycia imprezy na otwartym powietrzu”. Tymczasem wskazane w art. 12 ust. 1 i ust. 2 ustawy normy kompetencyjne nie dają upoważnienia do regulowania przez radę gminy kwestii związanych z trybem wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Ustawodawca w sposób wyczerpujący w art. 18 ustawy określił tryb wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Rada gminy nie posiada żadnych kompetencji w zakresie możliwości wprowadzenia do uchwały postanowień związanych z trybem wydawania zezwoleń. W konsekwencji stwierdzić należy, że zapisy § 5 ust. 1 i 2 zostały podjęte z przekroczeniem upoważnienia ustawowego.

Odnosnie sprzedaży alkoholu na imprezach na otwartym powietrzu ustawodawca wypowiedział się w art. 14 ust. 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zgodnie z tym przepisem „Sprzedaż, podawanie i spożywanie napojów zawierających więcej niż 4,5 % alkoholu może się odbywać

na imprezach na otwartym powietrzu tylko za zezwoleniem i tylko w miejscach do tego wyznaczonych". A zatem zamieszczając w przedmiotowej uchwale § 5 ust. 3 Rada dokonała powtórzenia regulacji zawartej w ustawie. Zdaniem organu nadzoru stanowienie odnośnie kwestii uregulowanych przez ustawodawcę narusza prawo w sposób istotny i uzasadnia stwierdzenie nieważności takiej regulacji.

W § 6 uchwały postanowiono także, że „1. Dopuszcza się możliwość podawania napojów alkoholowych na zewnątrz punktów sprzedaży gastronomicznej w tzw. ogródkach piwnych pod warunkiem uzyskania zgody właściciela lub zarządcy terenu na zajęcie określonej powierzchni pod ogródek i wyznaczenia tego miejsca poprzez ustawienie stolików oraz stałego lub tymczasowego ogrodzenia. 2. Prowadzenie ogródka odbywa się na podstawie zezwolenia udzielonego przedsiębiorcy na prowadzenie punktu sprzedaży gastronomicznej, do którego bezpośrednio przylega taki ogródek". Jednakże Rada Miejska nie posiada kompetencji do określenia, jakie warunki powinien spełniać punkt sprzedaży napojów alkoholowych (por. rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Dolnośląskiego z dnia 18 marca 2003 r., ON.II.0911-10/10/03). Jak już wyżej wskazano, art. 18 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w sposób wyczerpujący określa tryb wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Rada gminy nie może wprowadzać w drodze uchwały żadnych postanowień w tym zakresie. Wskazać należy w szczególności art. 18 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży może być prowadzona tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta), właściwego ze względu na lokalizację punktu sprzedaży, oraz art. 18 ust. 7 określający warunki prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży. Warto przytoczyć również wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 26 lutego 1999 r. (sygn. akt II SA 739/98), w którym NSA stwierdził, że „Przewidziane w art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu i przeciwdziałaniu alkoholizmowi kompetencje do określania w drodze uchwały warunków sprzedaży i podawania napojów alkoholowych nie obejmują uzależnienia wydania zezwolenia na sprzedaż od zgody właściciela lub zarządcy lokalu przeznaczonego na taką działalność”.

Mając na uwadze powyższe, stwierdzam jak na wstępie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu za pośrednictwem Organu Nadzoru – Wojewody Dolnośląskiego w terminie 30 dni od jego doręczenia. Zgodnie z art. 92 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI
RAFAŁ JURKOWLANIEC